تعاونی پترو تمدن مهام پارس

مقدمه

این گیاه نسبت به شرایط نامساعد نور، دما و هوا بسیار مقاوم است و در هر جای خانه میتوان از آن نگهداری کرد و به همین دلیل در اکثر خانه‌ها دیده می‌شود. درخت یوکای آمریکایی، بلندترین گونه از جنس یوکادر خانواده خنجریان است. نام‌های متداول برای این گونه عبارتند از درخت یوکای بدون ستون فقرات، یوکای آمریکایی نرم نوک، یوکای آبی است. این گیاه بومی مکزیک، کاستاریکا، گواتمالا و هندوراس است و گیاه ملی کشور السالوادور می‌باشد.

مشخصات گیاه‌شناسی یوکا

یوکا با نام علمی (*Yucca elephantipes*) از خانواده (Asparagaceae)، گیاهی با برگ‌های بزرگ و کشیده و خنجری نوک تیز و به رنگ سبز می‌باشد. با حذف جوانه انتهایی، گیاه دو یا سه شاخه خواهد شد. ساقه گل‌دهنده هر چند سال یکبار نمودار شده و گل‌های سفید و کرمی به تعداد زیاد به شکل زنگوله‌ای کوچک و واژگون ظاهر می‌شوند ولی در آپارتمان به گل نمی‌نشیند. ساقه گل‌دهنده گیاه یوکا هر چند سال یکبار نمودار شده و گل‌های سفید و کرم به تعداد زیاد به شکل زنگوله‌ای کوچک و واژگون می‌دهند که محل قرار گرفتن گل‌آذین وسط برگ است. میوه‌های قهوه‌ای رنگ گوشتی و تخم مرغی شکل ظاهر می‌شود که تا ۲/۵ سانتی متر طول دارد. گیاه یوکا میتواند تا ۹ متر در ارتفاع رشد کند و در عرض تا ۴/۵ متر گسترده شود، اما معمولا کمتر از ۶ متر ارتفاع می‌گیرد. برگ‌های آن مانند بند، بدون ستوان فقرات و تا ۱/۲ متر طول دارد.

جدول ۱- مشخصات گیاه‌شناسی یوکا

نام فارسی	**یوکا**
نام انگلیسی	**Spineless yucca**
نام علمی	**Yucca elephantipes**
خانواده	**Asparagaceae**

PTMP/SK/R&D/A/ Spineless yucca01 /25052021

شکل ۱- آشنایی با گیاه ، برگ، گل و پاجوش یوکا

شرایط نگهداری گیاه یوکا

نور: این گیاه به نور غیرمستقیم و زیاد نیاز دارد. وجود نور مستقیم و زیاد موجب سوختگی برگ‌ها و نور کم باعث قهوه‌ای شدن و ریزش آن‌ها می‌شود. پرورش یوکا در نور کم سبب گلدهی کمتر و نازک شدن تنه و برگ‌ها می‌شود.

دما: دمای مناسب جهت رشد این گیاه ۱۳ الی ۱۸ درجه سانتیگراد می‌باشد. یوکا با محیط کویری سازگار است و حساسیت زیادی به دما ندارد. این نخل می‌تواند تا دمای بالاتر از ۶۰ درجه و پایین‌تر از ۳۰ درجه را تحمل کند.

PTMP/SK/R&D/A/ Spineless yucca01 /25052021

رطوبت و آبیاری: یوکا به منظم نبودن فواصل آبیاری بسیار حساس است. در فصل رشد یعنی بهار و تابستان آبیاری گیاه را به خوبی و به محض خشک شدن رویه خاک انجام دهید و از باز بودن زهکش مطمئن شوید. در زمستان نیز آبیاری را به نصف کاهش دهید. برای آبیاری صبر کنید تا رویه خاک خشک شود و بعد مجددا اقدام به آبیاری کنید. برای تامین رطوبت مورد نیاز گیاه بهتر است در فصل تابستان هر روز آن را آبپاشی کنید. همچنین می‌توانید ظرفی پر از آب جهت تامین رطوبت گیاه در کنار آن قرار دهید.

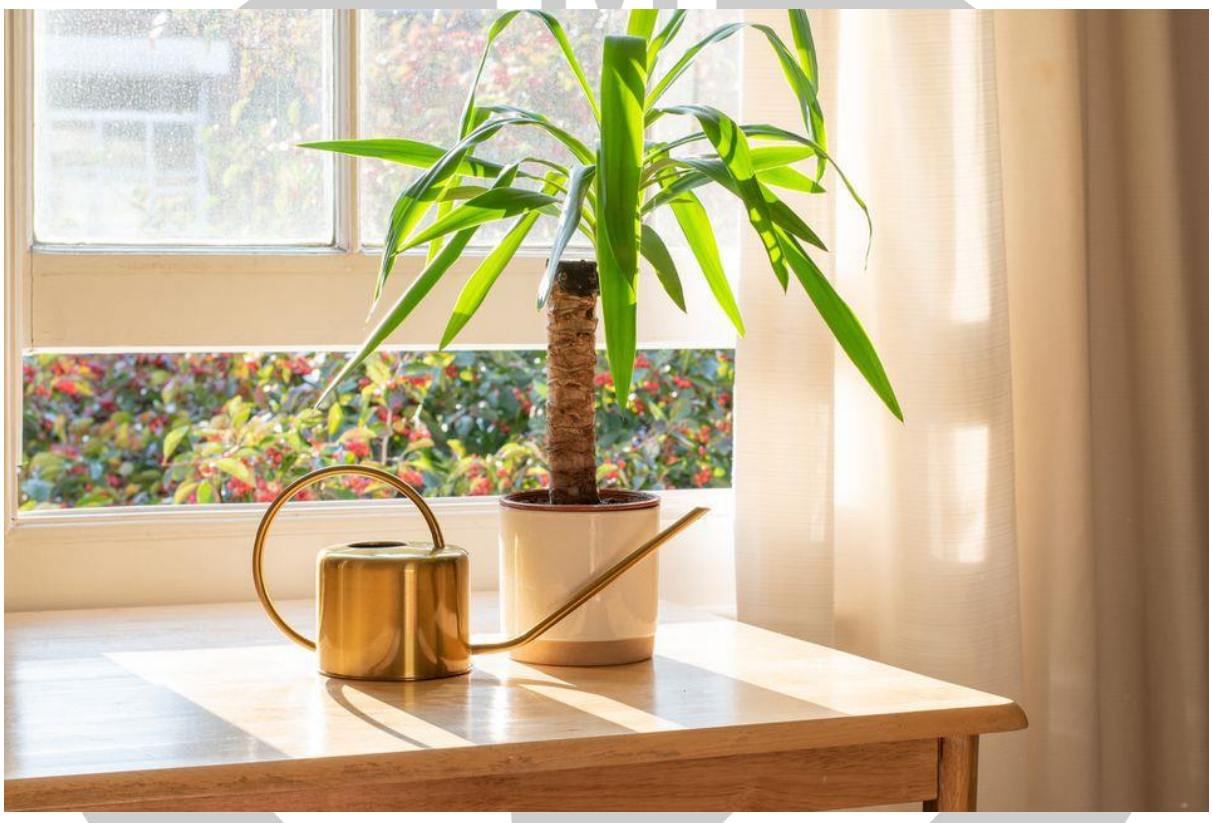

شکل ۲- آبیاری یوکا

خاک و کوددهی: یوکا به طور طبیعی در بیابان‌های شنی و خشک رشد می‌کند. استفاده از یک خاک سبک با زهکش بالا مانند مخلوط شن و ماسه درشت باغبانی و پرلیت، گزینه مناسبی برای کاشت یوکا است. خاک کمپوست نیز خاک مناسبی برای رشد بهتر گیاه یوکا است. برای رشد بهتر گیاه می‌توانید هر ماه از تقویت کننده‌ها استفاده کنید. در فصول رشد هر ۲ هفته یکبار از کودهای مایع استفاده کنید.

تکثیر: از روش‌های مختلفی مانند: تکثیر از طریق پاجوش، قلمه، بذر می‌توان یوکا را تکثیر کرد.

PTMP/SK/R&D/A/ Spineless yucca01 /25052021

معمولا در پای این گیاه، نهال‌های جدید به وجود می‌آیند. با جدا نمودن نهال جدید همراه با ریشه و کاشت آن در خاک مناسب، گیاهی جدید به وجود می‌آید.

آفات و بیماری‌های گیاه یوکا

زرد شدن برگ‌ها: نبود نورکافی، موجب زرد شدن برگ‌های زیرین گیاه می‌شود. بهتر است گیاه را به محلی پر نورتر منتقل شود.

خشک شدن نوک برگ‌ها: علت این امر، گرم شدن هوا می‌باشد.گیاهتان را به محلی خنک‌تر منتقل کرده و آن را مه پاشی نمائید.

لوله شدن برگ‌ها: لوله‌ای شدن برگ‌های یوکا بعلت تشنگی و رطوبت کم، عدم تهویه‌ی کافی و خشک بودن محیط است.

سیاه شدن برگ‌ها: آبیاری بیش از حد سبب این مشکل می‌شود. تعداد دفعات آبیاری را کاهش داده و زهکش گلدان را چک کنید.

شکل ۳- برخی آفات و بیمارهای یوکا

منبع

ترجمه و تدوین: گروه تحقیق و توسعه تعاونی پترو تمدن مهام پارس

تعاونی پترو تمدن مهام پارس

PTMP/SK/R&D/A/ Spineless yucca01 /25052021